

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 1 4 4 8 - 0 / 2023		
Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága Budapest		
2023 JÚL 04.		
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☐ @	☐ EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 13	Kezelőiroda: [signature]

KÚRIA		
Kvk. VI. 39.033/2023 4		
Érkezett: 2023 JÚL 03.		
Példány: 1	Melléklet: -	Köztük: [signature]

Alulírott **Ferincz Jenő**, népszavazást kezdeményező magánszemély [redacted] zs [redacted]
[redacted]
[redacted]

ALKOTMÁNYJOGI PANASZT

terjeszték elő az Alkotmánybíróság előtt, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.§. (1) bekezdés a.) és b.) pontjai alapján, a Kúria **Knk.VI.39.033/2023/2.** számon, népszavazási kérdés hitelesítésének tárgyában hozott elutasító végzésével szemben.

Bejelentem, hogy a jelen alkotmányjogi panaszt, mint népszavazást kezdeményező magánszemély, saját magam nyújtom be. Mivel az alkotmányjogi panaszhoz és az alkotmánybírósági eljáráshoz a jogi képviselőt nem kötelező, ezért a jelen alkotmányjogi panaszt a Kúriához való megküldéssel, saját nevemben, személyesen nyújtom be.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (1) és (1b) bekezdései értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli – többek között – azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, mely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét és indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.

Az Alkotmánybírósághoz való fordulás jogát az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.§. (1) bekezdés a.) és b.) pontjai alapozzák meg.

27.§. (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az alkotmányjogi panaszban az érintettségemet az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.§. (2) bekezdés a.) b.) és c.) pontjai alapozzák meg.

27. § (2) Jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet,

a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt,

b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy

c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

2023. június 26. napján

Az alkotmányjogi panaszomat érintően az alábbi határozott kérelmet terjesztem elő:

Alkotmányjogi panaszomban arra kérem az Alkotmánybíróságot, hogy a **24. cikk (2)** bekezdés **d.)** pontja alapján, az alábbiakban kifejtett indokaim alapján vizsgálja felül a Kúria **Knk.VI.39.033/2023/2.** számon hozott végzését, majd a **24. cikk (3)** bekezdés **b.)** pontja alapján semmisítse meg ezt a végzést. Végül kötelezze a Kúriát a megsemmisítésre tekintettel új, immár a konkrét kérdés hitelesítésére irányuló eljárás lefolytatására.

Az Alkotmánybíróság számára az alkotmányjogi panasz alapján a Kúria hivatkozott döntésének felülvizsgálatára a **24. cikk (2)** bekezdés **d.)** pontja biztosítja a jogosultságot, míg a kúriai végzés megsemmisítésére ugyanezen **24.cikk (3)** bekezdés **b.)** pontja ad felhatalmazást.

24. cikk (2) Az Alkotmánybíróság

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

(3) b) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést;

Nyilatkozom arról is, hogy a rendelkezésekre álló jogorvoslati lehetőségeimet már kimerítettem, további jogorvoslati lehetőség már nem áll a rendelkezésemre. A Kúria is a végzésének [17] bekezdésében kizárta a döntésével szemben a további jogorvoslati lehetőséget. Mivel semmiféle egyéb jogorvoslati jog és lehetőség már nem áll a rendelkezésemre, ezért semmilyen más bírói, vagy egyéb eljárás nincs folyamatban. Ezért e tekintetben megalapozott az alkotmányjogi panaszra való jogosultság és indokoltság.

A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény 30.§. (5) bekezdése alapján

A Kúria (1) bekezdés szerinti döntése elleni alkotmányjogi panaszt a **Kúria döntésének Magyar Közlönyben történt közzétételétől számított nyolc napon belül lehet benyújtani.** Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszról harminc napon belül dönt.

A jelen alkotmányjogi panasszal támadott, a Kúria **Knk.VI.39.033/2023/2.** számon hozott végzése a Magyar Közlöny 2023. év 92. számában június 26-án jelent meg. Az ettől számított, a törvényben előírt nyolc napos határidő július 04.-én telik le. Ezen időn belül a jelen alkotmányjogi panaszom benyújtásra kerül a Kúriához.

Az alaptörvény irányadó előírásai:

Országos népszavazás

8. cikk

(2) Országos népszavazás tárgya az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés lehet.

(3) Nem lehet országos népszavazást tartani

a) az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről;

b) a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, központi adónemről, illetékről, járulékról, vámról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvény tartalmáról;

c) az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásáról szóló törvények tartalmáról;

- d) nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségről;
- e) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdésről;
- f) az Országgyűlés feloszlásáról;
- g) képviselő-testület feloszlásáról;
- h)* háborús helyzet kinyilvánításáról, békekötésről, hadiállapot kihirdetéséről és megszüntetéséről, valamint szükségállapot kihirdetéséről, meghosszabbításáról és megszüntetéséről;
- i) katonai műveletekben való részvétellel kapcsolatos kérdésről;
- j) közkegyelem gyakorlásáról.

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

VII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa.

IX. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinnek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

XXIII. cikk

(7) Mindenkinnek joga van országos népszavazáson részt venni, aki az országgyűlési képviselők választásán választó.

XXIV. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

A Kúria végzésével szemben az alkotmányos jogaim sérelmét, valamint ennek indoklását az alábbiakban foglalom össze:

Eredendően országos népszavazási kezdeményezést nyújtottam be a Nemzeti Választási Bizottsághoz, népszavazási kérdés hitelesítése céljából. A népszavazásra szánt kérdés a következőképpen szólt:

Akarja-e, hogy az Országgyűlés vonja meg a bizalmát a kormánytól?

A Nemzeti Választási Bizottság a **426/2022.(XI.22.)** számú határozatában az általam, országos népszavazásra szánt kérdés hitelesítését megtagadta. A Nemzeti Választási Bizottság két tárgykörre, mint tiltott tárgykörre - alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésére - hivatkozva tagadta meg a kérdésem hitelesítését, azaz

(3) Nem lehet országos népszavazást tartani

a) az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről;

e) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdésről;

A Nemzeti Választási Bizottság hitelesítést megtagadó határozatával szemben, törvényes határidőn belül, jogi képviselőm útján **a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény 29.§. (1) bekezdése** alapján, bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújtottam be a Kúriához, kérve a Nemzeti Választási Bizottság hitelesítést megtagadó határozatának a felülvizsgálatát és megváltoztatását, tehát a kérdés hitelesítését. A bírósági felülvizsgálati kérelmemben tételesen és részletekbe menően cáfoltam az NVB valamennyi állítását. Az NVB minden érvéről bebizonyítottam, hogy nem helytálló, alaptalan és megalapozatlan.

Ezt a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmemet a Kúria a 2022. december 13. napján kelt **Knk.V.39.541/2022/2.** számú végzésével érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Indoklása szerint a kérelem nem tartalmazta a személyi azonosítót, holott az a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 224. § (3) bekezdés c) pontja alapján a bírósági felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi eleme. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (Abtv.) 27. §-a és a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 30. § (5) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztettem elő a Kúria döntése ellen, amelyet az Alkotmánybíróság a **3045/2023. (II. 8.) AB végzésével** visszautasított. De a hitelesítésre benyújtott kérdésről, annak tartalmáról a Kúriához hasonlóan, az Alkotmánybíróság sem foglalt állást. Mint ahogy a felülvizsgálati kérelmemben megfogalmazott indokaimat illetően sem. Tehát a Nemzeti Választási Bizottság a **426/2022.(XI.22.)** számú határozatával szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmem, valamint a Kúria döntésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszom, annak tartalma szerint nem került érdemben elbírálásra.

Mivel tehát a hitelesítésre benyújtott kérdésem és a felülvizsgálati kérelmem, a kérelemhez kötöttség elvének megfelelően érdemben nem került elbírálásra, még akkor sem, ha az eljárás jogerősen lezárult, ezért ugyanazt a kérdést, 2023. január 31. napján ismét benyújtottam hitelesítésre. Szeretném hangsúlyozni: **kifejezetten hitelesítési szándékkal.**

A korábbi kérdéssel szó szerint megegyező kérdés ismételt benyújtására azért került sor, mivel az első alkalommal magát a kérdést jogerősen nem bírálták el. És mivel nem került maga a kérdés jogerősen elbírálásra, ezért nem volt semmilyen jogi akadálya annak, hogy ugyanaz a kérdés ismételten benyújtásra kerüljön. De a kérdés újbóli benyújtása is a kérdés hitelesítésére irányult, mivel a hitelesítésre benyújtott kérdés alapján népszavazást kívántam megvalósítani. Ehhez pedig a kérdés hitelesítése megkerülhetetlen feltétel. A hitelesítési eljárásban pedig az általam, mint

kérelmező által előterjesztett indítványt és az indokaimat kell elbírálni, ami egyáltalán nem történt meg.

Az NVB a 2023. március 21. napján kelt **17/2023.(III.21.)** számú NVB határozatával ismételten megtagadta az a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését.

Az NVB a népszavazásra javasolt kérdésnek a hitelesítését a **426/2022.(XI.22.)** NVB határozatában még az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének a) és e) pontjai, míg az újbóli benyújtást követően, már a Ve. 2. §. (1) bekezdés e) pontjában foglaltak alapján tagadta meg. Mivel az NVI az Nsztv.10.§.-ban foglalt vizsgálatot elvégezte és e tekintetben nem talált a kérdés kapcsán semmilyen kifogásolnivalót, ezért a rá vonatkozó, kötelező előzetes vizsgálatot követően az NVB elé terjesztette a kérdés. Ezért és ebből következően az nem lehetett ellentétes a népszavazás alkotmányos céljával és rendeltetésével, különben már korábban elutasította volna az NVI.

Az Nsztv.10. § (1) bekezdés alapján: Ha a kezdeményezés az országos népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, vagy nem felel meg a 2-4. §-ban, a 6. §-ban és a 8. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, a Nemzeti Választási Iroda elnöke a kérdést a benyújtásától számított öt napon belül határozattal elutasítja, és nem terjeszti a Nemzeti Választási Bizottság elé.

Vagyis annak vizsgálatát, hogy a népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nem összeegyeztethető a hitelesítésre benyújtott kérdés, a törvény az NVI elnökének feladatává teszi. Az NVI elnöke ha ilyen aggályt nem talál a kérdés kapcsán, akkor a kérdést hitelesítésre az NVB elé terjeszti. Viszont ezek után, az NVB már nem hivatkozhat olyan szempontra, amely egyrészt nem a választási bizottság hatásköre, másrészt e tekintetben az NVI elnöke által már sikeresen átjutott ezen a szűrőn.

Az általam hitelesítésre benyújtott kérdés tekintetében eddig öt döntés született. Kettő az NVB, kettő a Kúria és egy az Alkotmánybíróság részéről. Ebből az öt döntésből csak a legelső, az NVB első döntése szólt magáról a kérdésről, a másik négy olyan álláspontot foglalt el, amely álláspontok nem kapcsolódtak magához a hitelesítésre feltett kérdéshez. Úgy is mondhatnám, hogy a hivatkozott négy döntés keretében a hitelesítési eljárásból magát a hitelesítésre szánt kérdést kizárták. Ez a négy döntés egyáltalán nem foglalkozott magával a konkrét kérdéssel.

Ugyanakkor az NVB legelső, **426/2022.(XI.22.) NVB határozatával** szemben megfogalmazott álláspontomat, védekezésemet, az NVB **426/2022.(XI.22.) határozatában** megfogalmazott érveivel szembeni jogi szakmai cáfolatomat ezt követően már egyik eljárásban sem vették figyelembe, mintha az nem is létezett volna. Pedig a Kúria **Knk.VII.39.034/2023/6. számú határozatában** is megfogalmazta, hogy

[26] I. Az országos népszavazási kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntések bírósági felülvizsgálata során a Kúria felülvizsgálati kérelem alapján jár el. A bírósági eljárásban a kérelemhez kötöttség elve érvényesül, azaz a Kúriának a felülvizsgálati kérelem keretei között kell vizsgálnia a támadott döntést.

Mindezek alapján tehát a Kúria ezen, **Knk.VI.39.033/2023/2. számon** hozott végzése sérti az Alaptörvény **XXVIII. cikk (1)** bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát. Álláspontom szerint a Kúriának a felülvizsgálati eljárása során szigorúan csakis a népszavazási kérdést kell és szabad értelmeznie, a felülvizsgálati indítványban foglaltak alapján, és nincs törvényes lehetősége a kérdés tartalmának tágítására, kibővítésére. A Kúria a hitelesítésre szánt kérdés szövegétől és tartalmától nem szakadhat el. A kérdés értelmezése során a kérdés lényeges értelmének a

megváltoztatása, annak feldúsítása vagy egyes elemeinek a kihagyása, illetve ahhoz nyelvtanilag nem kapcsolható tartalom párosítása azzal jár, hogy a Kúria végső soron nem a kérelmező által (vagyis általam) népszavazásra javasolt kérdésről, hanem egy általa vélelmezett, egyébként valójában minden valóságálapot nélkülöző fikció hitelesítéséről döntött. Az ilyen jogértelmezés az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési szabályokat kifejezetten figyelmen kívül hagyja, emiatt *contra legem* válik önkényessé, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozva.

Az eljárási szabályok alkotmányos rendeltetése az, hogy a nép akarata kinyilvánításának garanciális keretét szolgáljon. A jelen ügyben azonban, a Kúria a népakarat kinyilvánításának alkotmányos jogát korlátozta anélkül, hogy magával a kérdéssel egyáltalán foglalkozott volna.

Megjegyezni kívánom, hogy azt meghaladóan, hogy a Kúria (és az NVB) azon álláspontja, amelyben a kérelmező általuk vélelmezett szándékait ítélték meg, csak elméletileg, ha lenne is bármilyen alapja, nem lehet indok a kérdés, annak érdemi vizsgálata nélküli elutasításának, az alaptörvény **VII. cikk (1)** bekezdésében megfogalmazott, a gondolat szabadságához való alkotmányos jogba ütközik. Hiszen a Kúria és az NVB is, a kérdés (hitelesítése) helyett lényegében a kérelmező gondolatait elemezte. Megjegyzem, ha a kérdés benyújtása, annak hitelesítésére irányult, akkor teljesen irreleváns az, hogy miről mi a véleményem, mit gondolok.

Mindebből tehát az következik, hogy a bírósági eljárásban a kérelmező álláspontját, érvelését, a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat érdemben köteles a bíróság a döntése során figyelembe venni. Ezzel szemben a jelen **Knk.VI.39.033/2023/2.** számú eljárásban mindezt mellőzte, hiszen a Kúria kifejezetten ki is nyilatkozta, hogy

[13] Jelen ügy tárgya az NVB 17/2023. számú határozatának jogszerűsége, a Kúriának kizárólag arról kellett állást foglalnia, jogszerűen tagadta-e meg az NVB a kérdés hitelesítését azon az alapon, hogy az a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt, jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveibe ütközik.

Ebből következően tehát a Kúria lényegében elismerte, hogy kizárólag csak az NVB álláspontját vizsgálta, csak az NVB álláspontjának keretei között járt el. Márpedig a kérelemhez kötöttség elvéből következik, hogy a Kúriának a felülvizsgálati kérelemben foglaltak alapján kell eljárnia, nem pedig kizárólagosan csak az NVB döntése körében.

A Kúria határozatának egészéből nyilvánvalóan és egyértelműen kiolvasható, hogy az én, kérelmezői álláspontomat, melyet a felülvizsgálati kérelemben megfogalmaztam, a Kúria teljes mértékben figyelmen kívül hagyta és mellőzte. A felülvizsgálati kérelemben kifejtettekre a Kúria semmilyen választ sem adott. A kérelemhez kötöttség elve egyáltalán nem érvényesült. Hiszen én fordultam a Kúriához, nem az NVB. És a kérelemhez kötöttség elve alapján a kérelmező álláspontját kellett volna elbírálni, de ez nem történt meg.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a népszavazási kérdés hitelesítése körében a bírósági döntés az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható, de az alkotmányjogi panasznak Alaptörvényben biztosított jog (pl. tisztességes eljáráshoz való jog, népszavazáson való részvétel joga) sérelmére kell hivatkoznia. Az Abtv. 27. §-ban írt azon tartalmi követelménynek is meg kell felelnie az indítványnak, miszerint „magának a bírói döntésnek kell sértenie az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát” **{3150/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [20]}**.

Erre hivatkozva azt állítom, hogy a jelen eljárásban a kúriai eljárásban sérült a tisztességes eljáráshoz való jogom és ezáltal, ill. ennek következtében a népszavazáson való részvételhez való jogom. De velem együtt a népszavazásra benyújtott kérdést, annak hitelesítését támogató, összesen, a kétszeri benyújtás során, több, mint ötven személy ezirányú jogát is. Ezért is, mégcsak közvetett módon sem feltételezheti sem az NVB, sem pedig a Kúria, hogy a kérelmező

hitelesítési kérelme öncélú lenne, hiszen nem egyedül kezdeményeztem a kérdés hitelesítését, hanem a kétszeri kezdeményezé során ötven támogató személlyel. Vagyis a kérdés hitelesítését nem egyedül kértem, ebből következően az öncélúság fogalmilag is kizárt.

Az álláspontomat egyetlen egy eljárásban sem vették figyelembe, arra nem adtak semmilyen választ, azt negligálták. Sőt, kifejezetten úgy kezelték, mintha nekem nem is lett volna álláspontom. Amennyiben a bírósági eljárásban a kérelemhez kötöttség elve érvényesül, mint ahogy azt a Kúria is megfogalmazta a **Knk.VII.39.034/2023/6. számú határozatában** is, de amely kérelemhez kötöttség elve az általam benyújtott kérdés kapcsán egyáltalán nem érvényesült, abban az esetben már önmagában azzal, hogy az általam megfogalmazott szempontok, érvek teljes mértékben figyelmen kívül hagyásra kerültek, azokat eddig egyetlen egy jogorvoslati eljárásban, sem az újbóli eljárásban nem vették figyelembe, azokra az eljáró szervek egyáltalán nem reagáltak, azokat nem cáfolták, azokkal szemben semmiféle ellenérvet nem fogalmaztak meg, és enélkül születtek meg a döntések, sértik a jóhiszemű és a rendeltetésszerű joggyakorlás, a tisztességes eljárás jogelvét, valamint a jogbiztonságot.

Az Alkotmánybíróság a **10/2022.(VI.2.) AB határozatában** [10] kifejtette, hogy **a népszavazásra javasolt kérdés bírósági felülvizsgálata során a Kúriának akkor is magából a kérdésből kell kiindulnia**, ha a kérelmezők egyes megállapodásokat és egyes felsőoktatási intézményeket a kérelmükben annak ellenére azonosként kezelnek, hogy tényszerűen különböző megállapodásokról és különböző felsőoktatási intézményekről van szó.

És mindezt a Kúria is a **Knk.VII.39.034/2023/6. számú határozatának** összefoglalásában **[45]** megfogalmazta – **magából a feltett kérdésből kell kiindulni**. Ezzel szemben ebben jelen a konkrét ügyben, a Kúria kifejezetten kizárta a felülvizsgálati eljárásból, a felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló és hitelesítésre szánt kérdést.

Analóg módon, akkor a Kúriának a jelen ügyben is a kérdésből kellett volna kiindulnia, a kérdést kellett volna értékelnie, nem pedig a kérelmező – Kúria és az NVB által (egyébként tévesen) vélelmezett – szándékait. Amelyeknek semmi köze sincs és nem is volt ahhoz, hogy az egész eljárás valójában a népszavazásra szánt kérdés hitelesítésének szándékáról szolt.

A kérdés megfelel az egyértelműség követelményének, nem tartalmaz tiltott tárgykörben vonatkozó szempontokat, ilyenre sem a Választási Bizottság nem utalt a **17/2023.(III.21.)** számú NVB határozatában, de a Kúria sem fogalmazott meg semmiféle ilyen szempontot, vagy indokot.

[31] Nem hitelesíthető az azonos kérelmező részéről, ismételten benyújtott szó szerint ugyanaz a népszavazásra javasolt kérdés, ha nem igazolható kétséget kizáróan, hogy a kezdeményezés ténylegesen a választói közvetlen hatalomgyakorlás érvényesítését szolgálja.

A Kúria ezen állítása minden valóságbeli és jogalapot nélkülöz. A népszavazási eljárásban, amikor mint kezdeményező, kifejezetten hitelesítésre benyújtottam a kérdésemet, akkor azt nyilvánvalóan azzal a céllal és szándékkal tettem, hogy azt a választási bizottság hitelesítse. Enélkül értelmezhetetlen lenne a hitelesítés kezdeményezése. Melynek célja az, hogy a döntéshozót a kérdésben, a kérdés tartalmát illetően valamilyen döntéshozatalra kötelezze.

Ezért a Kúria azon álláspontja, miszerint *Nem hitelesíthető az azonos kérelmező részéről, ismételten benyújtott szó szerint ugyanaz a népszavazásra javasolt kérdés, ha nem igazolható kétséget kizáróan, hogy a kezdeményezés ténylegesen a választói közvetlen hatalomgyakorlás érvényesítését szolgálja*, egyszerűen értelmezhetetlen, mivel egyrészt a kezdeményezőnek nincs ilyen törvényi kötelezettsége (ezáltal a kúria, ezen álláspontjával

túllépte a hatáskörét, hiszen olyan feltételt fogalmazott meg, **amely jogalkotói hatáskör**, ebből következően a bíróság a törvényben meghatározottakhoz képest új, további feltételt nem határozhat meg), másrészt azt sem határozta meg a Kúria, hogy egy ilyen igazolás kinek lenne a feladata és milyen szempontok, paraméterek alapján.

Hozzáteszem mindehhez, hogy már önmagában az, hogy egy népszavazásra szánt kérdést hitelesítésre benyújtok, önmagában is igazolja azt, hogy az egész eljárás a választói közvetlen hatalomgyakorlás érvényre juttatását szolgálja.

Ugyanakkor az viszont nagyon világos és egyértelmű a Kúria ebbéli döntéséből, hogy nem tényekre, nem jogszabályi előírásokra alapozta a döntést, hanem kifejezetten a kezdeményező személyével összefüggésben, a konkrét kérdéstől elvonatkoztatva, vélelmekre, hipotézisekre, teóriákra, amelyek egyikét sem támasztotta alá semmilyen módon.

Csak hogy ezek és az ilyen szempontok, azt meghaladóan, hogy minden valóságot nélkülöznek, nem adnak semmilyen valós alkotmányos jogalapot arra, hogy akár a kezdeményezőt, akár azokat a választópolgárokat, **akik a nevüket és aláírásukat adták a hitelesítés támogatásához, lényegében kizárja az alkotmányos joggyakorlásukból**. Ideértve azt is, hogy még a hitelesítésre benyújtott kérdést sem bíralták el. Ugyanis a támadott döntés valójában nem a kérdésről és annak hitelesíthetőségéről szól. A Kúria a hitelesítés során nem dönthet olyan kérdésekben, amelyek egyáltalán nem a kérdés hitelesítésére tartoznak. Ilyen a rendeltetésszerű joggyakorlás elvének kitágítása is. Meglátásom szerint a Kúria ezt nem is vizsgálhatná, akár van alapja, akár nincs, tartalmilag kell a kérdést elbírálnia.

Nincs olyan alkotmányos szintű szabály tehát, amely a kérdés – egyértelműséget nem érintő – komplexitása, vagy jelentős hatása miatt elvonna tárgyköröket a közvetlen hatalomgyakorlás köréből, éppen ellenkezőleg, mind a tiltott tárgykörök taxációjából, mind a tág hatásköri meghatározásból, mind pedig az alapjogi jellegből következik, hogy a választópolgárok széles körben dönthetnek népszavazáson keresztül. Az NVB és a Kúria határozatában követett, választópolgári kompetenciával kapcsolatos követelmény ezért nem egyeztethető össze az alkotmányos keretekkel, akkor sem, ha a kérdés-egyértelműségen, mint a népszavazási-döntés immanens elemén keresztül próbálja meg azt a határozat igazolni. A komplex, érdemi hatással bíró döntések tiltása azt jelentené, hogy érdemi társadalmi hatásokkal járó kérdésekről egyáltalán nem lehetne népszavazást tartani.

Tessék csak végiggondolni ennek abszurditását: egy hitelesítési eljárásban éppen magát a hitelesítés tárgyát képező kérdést nem vizsgálják. Fenti állításaim alátámasztására, a kúria, népszavazási ügyekben, önellentmondásos ítélkezési gyakorlatát alátámasztandó, az alábbiakra szeretnék hivatkozni:

3/2022.(III.18.) AB határozat [23] 2. A népszavazási kérdés hitelesítésével kapcsolatban felhozott érvek vonatkozásában az Alkotmánybíróság a következőket állapítja meg. Az Alaptörvény B) cikk (3) és (4) bekezdései szerint a közhatalom forrása a nép, amely a hatalmát választott képviselői útján, kivételesen közvetlenül gyakorolja. Ebből következően a - népszuverenitást – főszabály szerint – az Országgyűlés juttatja kifejezésre, ugyanakkor a demokratikus hatalomgyakorlásnak része az is, hogy az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek eldöntésében a választópolgárok közvetlenül, népszavazás útján is részt vehessenek {vö.

33/2021. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [23]}.

Az Alkotmánybíróság pedig e kiemelt alapjogi jogvédelemmel összefüggésben töretlenül hangsúlyozza gyakorlatában „[a] szabad szólás lehetősége egyrészt nélkülözhetetlen az egyéni autonómia kiteljesítéséhez, hiszen a személyiség kibontakoztatása teljes mértékben elképzelhetetlen anélkül, hogy bárki szabadon, tartalmi kötöttségek nélkül közölhesse másokkal nézeteit, gondolatait. A szabad személyek szabad önkifejezése az Alaptörvényen alapuló

alkotmányos rend egyik lényegi eleme és értelme. Másrészt a szólásszabadság a demokratikus, plurális társadalom és közvélemény fundamentuma. A társadalmi, politikai viták szabadsága és sokszínűsége nélkül nincs demokratikus közvélemény, nincs demokratikus jogállam. A demokratikus közvélemény azt kívánja meg, hogy a társadalom valamennyi polgára szabadon fejthesse ki gondolatait, és ezzel a közvélemény alakítójává válhasson.” {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [39]}

[64] A fentiekből nem következik, hogy a népszavazáshoz való jog részét képező aláírásgyűjtést ne lehetne korlátozásoknak alávetni, de a közügyek vitatásának kiemelkedő alkotmányos jelentőségéből fakadóan különösen fontos alkotmányos érdek, hogy a polgárok bizonytalanság, megalkuvás és félelem nélkül vehessenek részt a társadalmi és politikai vitákban.

A Kúria és a választási bizottság a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jog alkotmányos elvét is megsértette, mert önkényes jogértelmezés és jogalkalmazás útján fosztotta meg a kérelmezőt a népszavazás alkotmányos jogának érvényesíthetőségétől.

Ahogy a választás, úgy a népszavazás jogszerűségének biztosítása érdekében is, az államnak aktív magatartást kell tanúsítania. A választás, ill. a népszavazás intézményvédelmi oldalán az állam a választás vagy a népszavazás jogszerűségének érvényesíthetőségét érdemben lehetővé tevő, azt elősegítő szabályok megalkotására, és azok érvényesítésére köteles. És nem olyanokra, amelyek ezek érvényesülését, érvényre juttatását akadályozzák, gátolják. **Az állam intézményvédelmi kötelezettségéből következik, hogy nem gördíthet olyan akadályt sem a választás, sem pedig a népszavazás, minden tekintetben és minden szempontból megálló jogszerűségének érvényre juttatása elé, amely akár a választás, akár a népszavazás jogszerűségét, tisztaságát, érvényesíthetőségét, érvényre juttatását, bármilyen szempontból korlátozná, akadályozná, kiüresítené, vagy lehetetlenné tenné.** Mind a választás, mind pedig a népszavazás jogszerűsége érvényesíthetőségének feltétele tehát, hogy az állam a választás és a népszavazás törvényességét megfelelő garanciákkal védje és elősegítse, ne pedig ezek megakadályozását, megnehezítését, vagy éppen lehetetlenné tételét, kvázi alkotmányos rangra emelve engedje érvényesülni.

A népszavazás a választópolgároknak olyan joga, amelyet az Alkotmány 8. §. (2) bekezdése alapján csak törvény korlátozhat, de annak lényeges tartalma nem korlátozható [34/1993.(V.28.) AB határozat, ABH 1993, 457, 458.; 15/1996.(V.3.) AB határozat, ABH 1996, 246, 247-248.].

Ezen alkotmánybírósági határozat figyelembevételével tehát az is megállapítható, hogy a jelen ügy vonatkozásában a Kúria a maga sajátos jogértelmezésével, keretében a hitelesítésre szánt kérdésnek a hitelesítési eljárásból való kizárásával a népszavazás lényegét, kiírhatóságát, lebonyolítását, megvalósítását akadályozza, korlátozza, ellehetetleníti. **Vagyis alkotmányos jog érvényesülését nehezítik meg** ezáltal, ebből következően **az alkotmányos jog lényeges tartalma kerül ezáltal korlátozásra.**

Az alaptörvény XXXIII. cikk (7) bekezdése szerint **mindenkinek joga van országos népszavazáson részt venni.** Ezen részvételbe beletartozik a népszavazás kezdeményezése, a népszavazásra szánt kérdés hitelesítése egyaránt, hiszen a kérdés hitelesítése nélkül népszavazás nem valósulhat meg.

Vagyis **amit a magasabb hierarchiájú jog enged, azt különböző formális szempontok alapján, alacsonyabb norma kizárja.** Ez így pedig sérti a jogforrások hierarchiáját is, hiszen alacsonyabb normát alkalmaznak a magasabbal szemben. És ezáltal ez a fajta korlátozás sérti a **XXIII. cikkben** foglaltakat is, hiszen ezáltal mégis mindenkinnek joga részt venni országos népszavazáson.

Mivel a jelen jogkérdés kapcsán magát a kérelmezőt (vagyis engem) és mindazokat zárják ki ezáltal a népszavazás, ennek keretében a kérdés hitelesítésének kezdeményezéséből, akik támogatták a hitelesítést, ennek következtében a lehetséges népszavazásból már mindazon

választópolgárok összessége kizárásra kerülnek, akik szeretnének elmenni szavazni ezen a népszavazáson, ha kiírásra kerülne. Tehát a Kúria nem pusztán egy ember, a kérelmező alkotmányos jogait korlátozta önkényesen, hanem mindenkiét, akik a kérdés hitelesítését nevükkel és aláírásukkal támogatták. Ezáltal az is megállapítható, hogy a hitelesítésre benyújtott kérdésnek a hitelesítési eljárásból való kizárása és az ezáltal meghozott kúriai döntés indokolatlanul korlátozta a kezdeményezőnek és az őt támogatóknak a népszavazáshoz kapcsolódó jogosultságai gyakorlását. Mindennek következtében a Kúria, jelen alkotmányjogi panasszal támadott döntésének indoklása a népszavazás jogintézményének és az e körbe tartozó, többek között a benyújtott kérdés hitelesítésére vonatkozó kezdeményezéssel, mint a népszavazással összefüggő alkotmányos jogok rendeltetésszerű gyakorlásával nem összeegyeztethető.

Kúria Knk.VI.39.033/2023/2. számon hozott határozata

[27] A kérelmező a bírósági felülvizsgálati kérelmében állította, hogy azért terjesztette elő ismét ugyanazt a kérdést, mert álláspontja szerint azt még nem bírálták el jogerősen. Ezzel maga is elismerte, hogy az újbóli benyújtással ténylegesen nem a közvetlen hatalomgyakorlás, hanem a korábban benyújtott kérdés hitelesíthetőségének Kúria, illetve Alkotmánybíróság általi érdemi vizsgálatának elérése volt a célja.

Ez az állítás így tényszerűen nem igaz.

Nem azért terjesztettem elő ismét, mert korábban nem bíralták el jogerősen, hanem az a tény, hogy korábban nem bíralták el jogerősen a kérdést, tette lehetővé és alapozta meg azt, hogy hitelesítés céljából ismét benyújthassam. Amely hitelesítés a feltétele annak, hogy népszavazás lehessen a kérdés alapján. Tehát nem a kérdés jogerős elbírálása volt a cél, hanem a hitelesítés.

Azzal ugyanis, hogy a kérdést korábban nem bíralták el jogerősen, lényegében megnyílt a lehetőség a kérdés hitelesíthetőségére vonatkozóan az ismételt benyújtásra. De ebből nem következik, hogy az én szándékom kizárólag csak a kérdés jogerős elbírálásának célja lett volna. A céлом az ismételt benyújtással is arra irányult, hogy a kérdést hitelesítsék, majd ezt követően népszavazás történjen a kérdésben. Ugyanis csak hitelesített kérdésben lehet népszavazást tartani.

Márpedig ha abban a kérdésben akartam – és továbbra is ez a szándékom – népszavazást megvalósítani és érvényre juttatni, amelyet hitelesítésre benyújtottam, akkor ezt csak úgy tudtam érvényre juttatni, ha ismét benyújtom a kérdést. Tehát **az, hogy korábban a kérdést jogerősen nem bíralták el, nem elérendő cél volt az ismételt benyújtáskor**, mint ahogy azt a Kúria állítja, **hanem a hitelesítéshez vezető úton csak eszköz volt annak érdekében, hogy a kérdés hitelesíthetősége ismét lehetséges legyen.**

Tehát a Kúria, támadott döntésében foglalt elvi tételek és az általam hitelesíttetni kívánt kérdés között nem áll fenn érdemi tartalmi kapcsolat. Vagyis a Kúria egy olyan, a kérdéstől, annak tárgyától, tartalmától teljesen elvont, általános jogértelmezést fogalmazott meg, amely annyira általános jellegű, hogy bármely kérdéssel kapcsolatban (jogelvileg) felvethető, de semmilyen módon nem kapcsolódik magához a hitelesíttetni kívánt kérdéshez. A Kúria alkotmányjogi panasszal támadott hitelesítő döntésében szereplő kérdés egyértelműségének vizsgálata a Kúria hatáskörébe tartozik. **Ezt a vizsgálatot a Kúria nem végezte el, ezért az Alkotmánybíróságnak a kúriai döntés megsemmisítésével ezt a kötelezést kell előírnia.**

Az arányossági koncepció szerint a törvényben megvalósított korlátozás abban az esetben nem alkotmányellenes, ha a következő négy konjunktív feltétel megvalósul:

- 1) a korlátozás egy alkotmányosan elfogadható, tehát legitim cél által vezérelt,
- 2) a cél és a választott eszköz között elismerhető a logikai összefüggés,
- 3) a korlátozás szükségszerű, tehát nincs olyan eszköz, amellyel a cél kevésbé jogkorlátozó módon megvalósítható lenne,

- 4) és a korlátozás arányos, azaz nem okoz nagyobb jogsérelmet a szabályozás, mint amekkora előny mások jogainak érvényesülése terén várható.

Összességében tehát: az alapjogok eredendően az állammal, mint közhatalommal szemben fogalmazódnak meg, kerülnek deklarálásra, az egyén szabadságának, szabadságjogainak védelme érdekében, ezért az állam – még a bíróság által sem – nem hivatkozhat olyan alaptalan jogsérelemre (pl. a kezdeményező szemléletét, gondolatvilágát), amely jogsérelem lényegében lehetetlenné teszi az állampolgár, valamint a választópolgárok sokaságának alkotmányos jogaik gyakorlását, másfelől pedig az állam javára és érdekében, az állampolgárok alkotmányos és szabadságjogok korlátozását, akadályozását segíti elő.

Ami az alapjog-korlátozás tartalmi feltételeit illeti, az alaptörvény az Alkotmánybíróság általános alapjogi tesztre vonatkozó gyakorlatát foglalta normaszövegbe, azaz az alapjogok a „feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan” korlátozhatók. Mindemellett az alaptörvény meghatározza a szükségességi okokat is: alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme miatt válhat szükségessé az alapjog-korlátozás. A korlátozás az alapjog lényeges tartalmát nem érintheti. A korlátozható jogokra irányadó egységes szabály szerint tehát az alapjog-korlátozás akkor alkotmányos, ha szükséges, ha alkalmas és ha arányos. Szükségessé válhat az alapjog-korlátozás más alapvető jog érvényesülése vagy alkotmányos érték védelme érdekében. Az alkalmasság azt jelenti, hogy az adott alapjog-jogkorlátozás alkalmas a cél elérésére, és a cél csak így, alapjog-korlátozással érhető el. Az arányossági kritérium szerint pedig **az alapjog-korlátozás nagyságának arányban kell állni az elérni kívánt céllal**. Ha ez a három feltétel együtt teljesül, akkor az alapjog-korlátozás az alaptörvény keretei között marad.

A jelen konkrét ügy kapcsán viszont a valójában a korlátozásnak nevezett ellehetetlenítés a szükségesnél nagyobb mértékben és arányban korlátozza az elérni kívánt célt, ami jelenleg a kérdés hitelesítése. Az arányosság helyett sokkal inkább aránytalanság valósult meg. Az alapvető jog érvényesülése érdekében a jelen alkotmányjogi panaszban kifejtett jogsérelem, a népszavazás alkotmányos jogának érvényesülését teszi lehetetlenné, ezáltal valójában semmilyen jogi értelemben nem védi (mitől védené?) a népszavazáshoz fűződő alkotmányos alapjogot. Vagyis valójában a népszavazás, mint alkotmányos alapjog gyakorlását olyan lényeges mértékben korlátozza, hogy az ez által már valójában túllépte az arányosság kereteit. A jelen konkrét ügy kapcsán az is megállapítható, hogy az alkalmasság, mint jogi terminológia tartalma, tárgya, jelentése is meghaladta a jogos és szükséges kereteket, mivel a Kúria érvelésében kifejtettek nemhogy a cél elérésére nem alkalmasak, hanem kifejezetten azzal ellentétesek. Hiszen valójában és gyakorlatilag megakadályozza az elérendő cél megvalósíthatóságát. Tehát a cél nemhogy nem érhető el, de kifejezetten azt megakadályozza. Mindezek alapján tehát megállapítható, hogy a Kúria érvelése az alkotmányos kereteket túllépte, szétfeszítette.

A korlátozás akkor tekinthető alkotmányosnak, ha kényszerítő okból történik, valamint az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya összhangban áll egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt kiválasztani. Ha az alkalmazott korlátozás a cél elérésére alkalmatlan, az alapjog sérelme megállapítható. [20/1990.(X.4.) AB határozat, ABH 1990, 69, 71.]

Az Alkotmánybíróság fogalmazta meg a **107/2007. (XII. 22.) AB** határozatában:

Ez az intézményvédelem különösen fontos az olyan, a népszuverenitás gyakorlására szolgáló intézmény esetében, mint a népszavazás. Az intézményvédelem alkotmányos követelménye (mérceje) nem a szükségesség és az arányosság, hanem a mindenkori intézmény alkotmányos feladatai megvalósításához igazodik [lásd a média különböző fajtáival szembeni alkotmányossági követelményeket a 37/1992.(VI.10.) AB határozatban, ABH 1992, 227.]” (ABH 1997, 331, 344.)

A fenti alkotmányjogi panaszom – a maga teljes összességében – a kifejtett indokok alapján sértik a tisztességes eljárás elvét, a rendeltetésszerű joggyakorlás elvét, a jogorvoslati jog alkotmányos jogalapját, a védekezéshez fűződő jogot, valamint, mindezek által a jogbiztonságot. Ezen alkotmányos jogséremlmeimet a fentiekben kifejtett indokok megalapozzák és alátámasztják.

3/2015.(II.2.) AB határozat [23] E korlátozás gyakorlásakor azonban a jogalkalmazóknak mindig figyelemmel kell lenniük arra is, hogy az alapjogok korlátozására kizárólag az elérni kívánt céllal arányos módon kerülhet sor alkotmányosan. Az arányosság az elérni kívánt cél és az alapjogi korlátozás súlyának mérlegelését kívánja meg, ami azt is jelenti, hogy minél erősebb érvek szólnak egy alapjog védelme mellett, annál körültekintőbben kell eljárni annak korlátozásakor.

[25] A közéleti véleménynyilvánítás fokozott védelme nemcsak a közügyekben megfogalmazott értéktételekre, hanem a közügyek körébe tartozó tényállításokra is vonatkozik {Abh., Indokolás [50]}.

Az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozta, hogy a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik, amely körben a véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett alapjogi helyzetére vonatkozó megfontolásokat különösen nagy szigorral kell érvényre juttatni {Abh., Indokolás [39]–[46]}.

Az a burkolt megjegyzésük, Kúria **Knk.VI.39.033/2023/2.** számon hozott végzés [24], amelyben lényegében azt elismerték, hogy az általam feltett kérdés formailag megfelelt az előírásoknak, nagyon világossá teszi, hogy ha a feltett kérdést nem tudják elutasítani, nem tudnak belekötni, nincs érvük a kérdéssel szemben, akkor nem a kérdéssel foglalkoznak, hanem a kezdeményező általuk vélelmezett, egyébként minden valós alapot nélkülöző szándékaival.

Ez pedig így durván sérti az alaptörvény **I. cikk (1)** bekezdését, mely szerint az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége. Ugyanis a jelen esetben, és az általam hitelesített szánt kérdés tekintetében, bár maga a kérdés mindenben megfelelt a rá vonatkozó előírásoknak, mégis azért utasított el, mert a Kúria nem a kérdést vette alapul, nem a kérdésből indult ki, nem a kérdést tette vizsgálat tárgyává, hanem a kérelmező elképzeléseit, általa (mármint a Kúria által) vélelmezett szándékait értékelte. Amelynek egyrészt semmilyen valóságalapja nincs, hiszen én csak a kérdést próbáltam hitelesíteni, erre irányult minden szándékom, másrészt az alaptalan vélelemnek a kvázi tényként való láttatásával szemben semmilyen védekezési, jogorvoslati jogom sincs, miközben ez a kérdéskör eltereli a lényegről a figyelmet, nevezetesen arról, hogy a hitelesítési eljárás tárgya és a célja maga a kérdés, nem a kérelmező személye.

Mindez pedig az alaptörvény **I. cikk (1)** bekezdésén túlmenően sérti még az alaptörvény **VII. cikk (1)** bekezdésében biztosított, a gondolat jogának alkotmányos jogát. Hiszen a Kúria nem tényeket vett alapul, hanem a gondolataimat próbálta kitalálni és az általa elképzelt és ezen keresztül nekem tulajdonított gondolataimat értelmezte. Amiből a Kúria azt következtette ki, hogy az általa vélelmezett gondolataim jogsértők, hiszen – szerintük - nem a népszavazás alkotmányos rendeltetésének megfelelően éltem az alkotmányos jogommal. Mindezt abból következtették ki, hogy az első körben jogerősen el nem bírált kérdést ismételt benyújtottam hitelesítésre. Ebből azt kiolvasni, az ilyen tartalmú, de valójában nem létező gondolataimat kikövetkeztetni, annak érdekében, hogy a hitelesítésből kizárt kérdés elutasítható legyen, a népszavazási kezdeményezéshez fűződő elidegeníthetetlen alapvető jogaim és a gondolat alkotmányos szabadságának a megkérdőjelezése, egyben kizárása és elutasítása.

De mindez így sérti az alaptörvény **IX. cikk (1)** bekezdése szerinti, a véleménynyilvánítás szabadságát és alkotmányos jogát is. Hiszen a kérdés, annak érdemi vizsgálata nélküli elutasítása valójában a véleménynyilvánítási jogom megkérdőjelezésére és kétségbe vonására is alapult.

Mindezt meghaladóan mindez sérti még az alaptörvény **XV. cikk** (1) bekezdésében foglaltakat is, mely szerint: A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

Ugyanis a Kúria álláspontjából az következik, hogy a törvény előtt mégsem egyenlő mindenki. Hiszen a hitelesítési kérdésemet – annak vizsgálata nélkül – ezek szerint azon az alapon is el lehet utasítani, hogy mit gondolok (a Kúria szerint). Tehát ezek szerint és ebből következően, a népszavazásra kezdeményezett kérdés hitelesítését, magának a kérdésnek a vizsgálata és elbírálására nélkül, azon az alapon is el lehet bírálni, hogy a kezdeményezőnek mi az elképzelése, mire gondolhatott, mi járhat a fejében. Ez pedig egyfajta diszkriminatív megkülönböztetés atekintetben, hogy a hitelesítési eljárás tárgya maga a hitelesítésre szándót kérdés, nem pedig a kérelmező személye és a Kúria szerinti elképzelései, gondolatai. Ez így pedig sérti a még az alaptörvény **XV. cikk** (2) bekezdésében foglaltakat is, mely szerint **Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, ...politikai vagy más vélemény, vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.**

A Kúria egy másik határozatában - **Knk.II.39.058/2023/2. számú határozat** [41] – azt is kimondta, hogy *Az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó, tiltott tárgykörnek nem minősülő ügyekben a választópolgárt kompetensnek kell tekinteni az adott kérdés vonatkozásában (kompetens választópolgár alapelve).*

A Kúria a **Knk.II.39.057/2023/3. számú határozat** [38] pontjában kifejtette: Az NVB határozatában követett, választópolgári kompetenciahiányt feltételező követelmény nem egyeztethető össze az alkotmányos keretekkel.

Itt jegyzem meg, hogy a választópolgárok kompetenciáival kapcsolatos megfontolásokról sem az alaptörvény, sem pedig az Nsztv. nem tartalmaz sem szövegszerű, sem egyéb módon kiolvasható korlátozást e tekintetben.

Az általam benyújtott kérdés vonatkozásában viszont a Kúria e tekintetben is kettős mércét alkalmazott, hiszen a döntésükből következően ők engem nem tekintettek kompetensnek. Ez így pedig sérti az alaptörvény hivatkozott **XV. cikk** (2) bekezdését, atekintetben, hogy ilyen szempontból megkülönböztetést alkalmaztak. De ezzel azt is kimondták közvetett módon, hogy az alaptörvény **XV. cikk** (1) bekezdésében foglalt, törvény előtti egyenlőség sem igaz, hiszen nem azonos módon kezeltek a másik népszavazási kérdés kezdeményezőjéhez képest. Vagyis a Kúria ezzel a határozatával megsértette a törvény előtti egyenlőség elvét is.

És amennyiben a Kúria az általam hitelesíttetni szánt kérdés kapcsán nem tart(ott) engem kompetens állampolgárnak, akkor ezzel kétségbe vonta, megkérdőjelezte, elvitatta tőlem az alaptörvény **I. cikk** (1) bekezdésében elismert, a gondolathoz való alkotmányos jogomat, valamint a **IX. cikk** (1) bekezdése szerinti, a véleménynyilvánítás szabadságát és alkotmányos jogomat is egyaránt.

Mindebből és mindezek alapján az is következik, hogy a Kúria ezen, alkotmányjogi panasszal támadott döntése sérti az alaptörvény **XXIII. cikk** (7) bekezdését is, amely szerint **Mindenkinek joga van országos népszavazáson részt venni, aki az országgyűlési képviselők választásán választó.**

Ugyanis a népszavazásra szánt kérdés hitelesítésének kezdeményezése is a népszavazási eljárás elválaszthatatlan és megkerülhetetlen részét képezi. Vagyis az alaptörvény hivatkozott **XXIII. cikk** (7) bekezdése alapján alkotmányos jogom az is, hogy népszavazás kezdeményezése céljából kérdést nyújtsak be az illetékes szervekhez a kérdés hitelesítése céljából. Mint ahogy az is alkotmányos jogom, hogy magát a kérdést tegyék a hitelesítési eljárás tárgyává és teljes joggal

elvárhassam, hogy magáról, a hitelestésre szánt kérdésről foglaljanak állást, ne pedig a kezdeményező általuk vélelmezett szándékairól, gondolatairól. Különösen, ha ezek csak alaptalan következtetések.

Az alaptörvény **XXIV. cikk (1)** és a **XXVIII. cikk (1)** bekezdése egyaránt rendelkezik a tisztességes eljárásról. E körben tehát a hatóságokra (a jelen ügyben az NVB-re), ill. a bíróságra is egyaránt vonatkozik ez kötelező jelleggel. A jelen ügyet illetően tehát a tisztességes eljárás azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdés hitelesítési eljárásában magát a kérdést tegyék vizsgálat tárgyává, a kérdésről, annak tartalmáról foglaljanak állást és ezt ne helyettesítsék a kérelmező általuk vélelmezett szándékaival, elképzeléseivel. Ugyanis azzal, hogy a kérelmező vélt gondolatait elemzik, magáról a kérdésről egyáltalán nem foglaltak állást.

Ahogy a Kúria Varga Zs. András által vezetett tanács a **Knk.VII.39.034/2023/6. számú határozatában** is megfogalmazta, hogy [26] ***Az országos népszavazási kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntések bírósági felülvizsgálata során a Kúria felülvizsgálati kérelem alapján jár el. A bírósági eljárásban a kérelemhez kötöttség elve érvényesül, azaz a Kúriának a felülvizsgálati kérelem keretei között kell vizsgálnia a támadott döntést.***

Ebből egyenesen következik, hogy a Kúria kettős mércét alkalmazott, lévén, miközben az egyik népszavazási kérdés ügyében kifejezetten meg is határozta, hogy a népszavazási kérdés hitelesítésének eljárásában is érvényesülnie kell a kérelemhez kötöttség elvének, addig az általam hitelesített szánt kérdés kapcsán a kérelemhez kötöttség elve egyáltalán nem érvényesült. Hiszen nemcsak, hogy magát a kérdést nem vizsgálták, de a bírósági felülvizsgálati kérelemben az általam megfogalmazott álláspontot, érveket és indokokat sem vették figyelembe, azokra sem adtak semmilyen választ.

Az én esetemben a Kúria azon az alapon nem volt hajlandó nemhogy hitelesíteni a kérdést, de még magát a hitelesítési eljárást sem lefolytatni az általam feltett kérdés tekintetében, hogy szerintük, mi a véleményem. Pedig, ha az eljárás tárgya a kérdés hitelesítése, akkor ebbe a körbe nem tartozik bele a kérelmező véleménye. Pláne, ha ilyen vélemény el sem hangzott, ezt csak az NVB és a Kúria elképzelte, feltételezte.

A Kúria tehát az általam, a bírósági felülvizsgálati kérelmemben felvetett jogkérdés elbírálásával kapcsolatos indokolási kötelezettségét nem teljesítette, mivel magával a kérdéssel nem foglalkozott, valójában kizárta a hitelesítési eljárásból. Ebből következően a bírósági felülvizsgálati kérelmem valójában elbírálatlan maradt. Hiszen, ha nem arról döntenek, amiről kötelesek lettek volna, tehát a kérdésről, akkor valójában nem döntöttek el a felülvizsgálati kérelmemben foglaltakat. Ezzel a Kúriai végzése megsértette az alaptörvény **XXVIII. cikk (1)** és **(7)** bekezdésében biztosított **tisztességes eljáráshoz**, a **8. cikk** szerinti **népszavazáshoz**, a **IX. cikk (1)** bekezdése szerinti **véleménynyilvánításhoz**, a **VII. cikk (1)** bekezdése szerinti **gondolat szabadságához**, a **XV. cikk (1)** bekezdése szerinti, a **törvény előtti egyenlőséghez**, valamint a jogorvoslathoz való jogomat. Ugyanis a kérelemhez kötöttség elve alapján a kérelmező felülvizsgálati kérelmében foglaltakat kellett volna elbírálni, ami nem történt meg.

Az alkotmányos követelmények érvényesítése során a döntő szempont, hogy az eljárásban részt vevő személyeket, a jelen esetben engem, mint kérelmezőt, ért-e olyan hátrány, amelyre tekintettel egyértelműen megállapítható, hogy a Kúria velem szembeni eljárása méltánytalan, igazságtalan, avagy nem tisztességes. Márpedig azzal, hogy a felülvizsgálati kérelmemet egyáltalán nem bírálták el, valamint az, hogy a hitelesítési eljárásból lényegében magát a hitelesített szánt kérdést kizárták az eljárásból, valamennyi a méltánytalanság, az igazságtalanság és a tisztességtelenség egyaránt megvalósult.

Mindezen érveim és indokaim alapján kérem tehát az Alkotmánybíróságot, hogy a fentiekben kifejtett indokaim alapján az alaptörvény **24.cikk (2)** bekezdés **d.)** pontja alapján vizsgálja felül a Kúria

Knk.VI.39.033/2023/2. számon hozott végzését, majd a **(3)** bekezdés **b.)** pontja alapján semmisítse meg ezt a végzést. Végül a megsemmisítésre tekintettel kötelezze a Kúriát új eljárás lefolytatására.

Végezetül:

Alulírott **Ferincz Jenő**

magánszemély kezdeményező, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

jognyilatkozatot teszem:

Kijelentem, hogy a Kúria Knk.V.39.033/2023/2. számon meghozott végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

Ferincz Jenő

